

**ДРУГИЙ ЩОРІЧНИЙ КРУГЛИЙ СТІЛ
УКРАЇНСЬКИХ АРХІВІСТІВ
«УКРАЇНСЬКІ АРХІВИ:
ВИКЛИКИ ТА РЕАЛІЇ»**

25 вересня 2018 р. у конференц-залі Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України відбувся Другий щорічний круглий стіл українських архівістів «Українські архіви: виклики та реалії».

Захід пройшов під егідою Спілки архівістів України за підтримки Державної архівної служби України, кафедри архівознавства та спеціальних галузей історичної науки історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства, центральних державних архівів та державних архівів областей.

Відкрив засідання круглого столу його модератор – голова Спілки архівістів України, д-р іст. наук, проф. Микола Щербак. Із вітальним словом до учасників заходу звернулися заступник Міністра юстиції України Денис Чернишов та Голова Державної архівної служби України Тетяна Баранова, які наголосили на актуальності питань, запропонованих до обговорення, окреслили коло проблем, що сьогодні найбільше хвилюють архівну спільноту.

Робота круглого столу передбачала 3 дискусійні панелі. Спікерами першої робочої панелі «Архіви та архівна справа як складові державності та національної безпеки» виступили: Голова спілки архівістів України Микола Щербак, директор Держархіву Закарпатської області Михайло Місюк, завідувач відділу джерелознавства новітньої історії України Інституту археографії та джерелознавства імені М. С. Грушевського НАН України, д-р іст. наук, проф. Валентина Піскун.

Спікери другої робочої панелі «Облік, комплектування, зберігання, використання: чотири стихії однієї сутності» – директор Центрального державного архіву громадських об'єднань України Ольга Бажан, директор Центрального державного історичного архіву України, м. Київ Ольга Музичук, заст. директора Держархіву Київської області Ольга Лужинська, заст. директора Галузевого державного архіву Служби безпеки України Анатолій Хромов.

Третя дискусійна панель носила назву «Стратегічні перспективи розвитку архівної справи в Україні: кадри, технології, управлінські рішення». Цю проблематику висвітлювали: завідувач кафедри архівознавства та спеціальних галузей історичної науки історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка,

д-р іст. наук, проф. Марина Палієнко, завідувач кафедри документознавства та інформаційно-аналітичної діяльності факультету інформаційної політики і кібербезпеки Київського національного університету культури і мистецтв, ст. науковий співробітник відділу архівознавства Українського науково-дослідного інституту архівної справи та документознавства, д-р іст. наук, проф. Валентина Бездрабко, директор Центрального державного електронного архіву України, канд. іст. наук Юрій Ковтанюк, директор Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України Олена Чижова.

Після короткого підбиття підсумків дискусії секретар круглого столу, виконавчий директор Співки архівістів України, канд. іст. наук Олександр Гаранін зачитав проект Резолюції засідання, який був доповнений конкретними пропозиціями учасників заходу.

РЕЗОЛЮЦІЯ
Другого щорічного «круглого столу»
українських архівістів
«Українські архіви: виклики та реалії»

м. Київ

25.09.2018

Станом на 1 січня 2018 р. Національний архівний фонд (далі – НАФ) становить більш ніж 82 млн. одиниць зберігання, які, відповідно до статті 4 Закону України «Про Національний архівний фонд та архівні установи», є культурними цінностями, що належать державі та перебувають під її охороною.

На превеликий жаль, мусимо констатувати, що значна частина культурного надбання України наразі перебуває у стані підвищеної небезпеки. У зв'язку з постійним недофінансуванням матеріально-технічна база архівних установ знаходиться у катастрофічному стані, що створює серйозну загрозу збереженості документів НАФ.

За результатами засідання круглого столу «**Українські архіви: виклики та реалії**», що відбувся 25 вересня 2018 р., та для вирішення актуальних питань архівної справи, забезпечення її інноваційного розвитку, запровадження надійних механізмів стимулювання діяльності різних суб'єктів щодо збереження архівної спадщини у традиційних для України формах, із використанням міжнародного досвіду, учасники круглого столу рекомендують:

1. Співки архівістів України (далі – САУ):

1.1. Продовжити роботу з популяризації ролі архівів та професії архівіста у суспільстві.

2. Державній архівній службі України (далі – Укрдержархів):

2.1. Спільно із САУ продовжити щорічний розгляд актуальних питань щодо розвитку архівної справи України у форматі круглих столів на базі державних архівних установ України.

2.2. Розробити та ініціювати перед Міністерством юстиції України розгляд:

– проекту розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку архівної справи в Україні до 2025 року»;

– розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції Державної цільової програми забезпечення збереженості документів Національного архівного фонду»;

– розпорядження Кабінету Міністрів України «Про створення Центрального державного історичного архіву, м. Ужгород»;

– змін до законодавства з метою посилення адміністративної відповідальності за порушення законодавства про НАФ.

2.3. Активізувати вирішення питання щодо забезпечення державних архівних установ новими спеціалізованими приміщеннями та відповідним обладнанням.

2.4. Із метою збереження цілісної колекції фондів Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України звернутися спільно із САУ з пропозицією до Міністерства культури України щодо продовження договору оренди приміщення пам'ятки архітектури XVIII ст. «Бурси» Національного заповідника «Софія Київська» на період до введення в експлуатацію комплексу споруд центральних державних архівів України у м. Києві.

2.5. Звернути особливу увагу на зміцнення інформаційної безпеки при використанні архівної інформації та здійснити низку відповідних заходів.

2.6. Продовжити участь у процесі створення нормативно-правової бази з питань архівного зберігання електронних документів та практичного впровадження цих норм в архівній сфері.

2.7. Переглянути цінову політику надання архівними установами платних послуг, що дасть змогу зменшити навантаження на державний бюджет та уможливить зміцнення їхньої матеріальної бази, у т. ч. придбання відповідного обладнання для оцифрування архівних документів та забезпечення віддаленого доступу до них користувачів.

2.8. Спільно з Українським науково-дослідним інститутом архівної справи та документознавства запланувати:

– дослідження з питань створення цифрових копій документів НАФ із метою підготовки проекту відповідного порядку для подання його на затвердження Міністерством юстиції України;

– огляд міжнародного досвіду щодо проблем самостійного виготовлення копій архівних документів;

– переклад новітніх праць з архівознавства та архівної справи, підготовлених у зарубіжних країнах, та щопівроку оприлюднювати їх на сторінках Бюлетеню Галузевого центру науково-технічної інформації з архівної справи та документознавства і веб-порталі Укрдержархіву.

2.9. Порушити питання перед Міністерством освіти і науки України щодо повернення окремої спеціальності «Архівознавство» у навчальний процес закладів вищої освіти.

2.10. Запровадити систему підвищення кваліфікації для архівістів у формі одноденних семінарів і/або короткотермінових курсів.

3. Архівним установам України:

3.1. Активізувати впровадження цифровізації з метою автоматизації всіх процесів архівної справи.

3.2. Активізувати першочергове оцифрування документів, що користуються найбільшим попитом, у т. ч. великоформатних, метричних книг та аудіовізуальних документів.

3.3. Вжити заходів щодо приймання на постійне зберігання документів НАФ, що зберігаються в архівних підрозділах підприємств, установ і організацій понад встановлені законодавством строки.

3.4. Посилити контроль за станом діловодства та архівної справи в державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях.

3.5. Забезпечити подання пропозиції до Державного бюджету України щодо фінансування архівних установ для придбання ними технічних засобів і програмного забезпечення з метою цифровізації процесів архівної справи і діловодства та надання архівних електронних послуг фізичним і юридичним особам, у т. ч. іноземним.

3.6. Сприяти залученню до роботи в архівних установах випускників фахових напрямів, зокрема проходженню практики студентами профільних спеціальностей.

4. Усім учасникам круглого столу:

4.1. Сприяти розвитку генеалогічних досліджень в архівних установах України з неухильним дотриманням архівного законодавства.

4.2. Оприлюднити матеріали круглого столу у ЗМІ, на власних веб-сайтах, у фахових виданнях та сприяти поширенню інформації про результати роботи круглого столу як в Україні, так і в середовищі закордонних партнерів.

Засідання Другого щорічного круглого столу українських архівістів «Українські архіви: виклики та реалії» відкрив голова Спілки архівістів України, д-р іст. наук, проф. Микола Щербак.

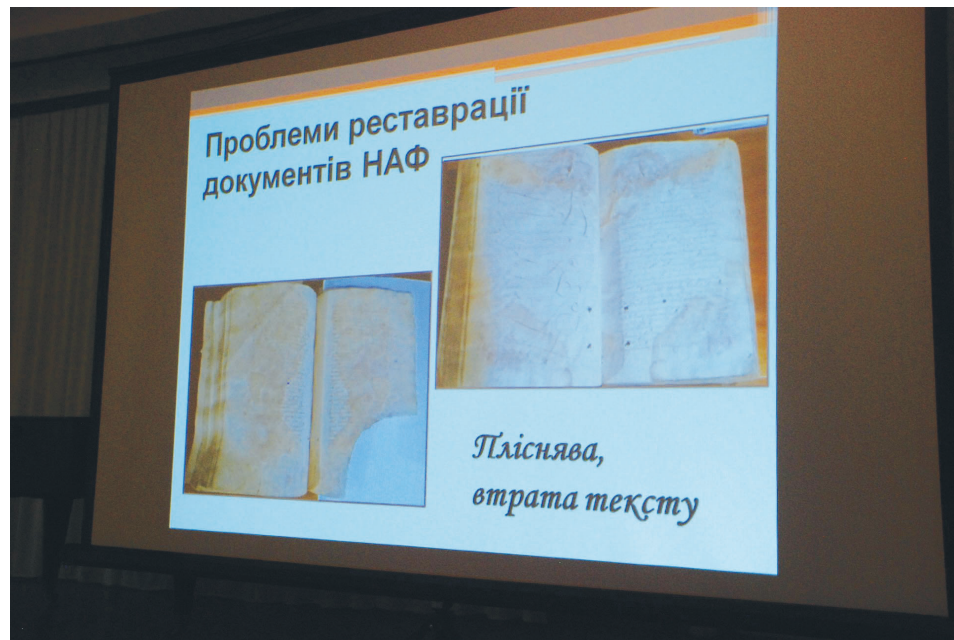
Учасники круглого столу у конференц-залі Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України.

У роботі круглого столу взяли участь відповідальні працівники Державної архівної служби України, архівних установ, науковці, представники громадськості.

Виступає спікер другої робочої панелі «Облік, комплектування, зберігання, використання: чотири стихії однієї сутності» – директор ЦДАГО України Ольга Бажан.

Наочні матеріали, що свідчать про нагальні проблеми архівних установ.

Проблематику третьої дискусійної панелі «Стратегічні перспективи розвитку архівної справи в Україні: кадри, технології, управлінські рішення» окреслила д-р іст. наук, проф. Валентина Бездрабко.

Організатори і учасники круглого столу.